

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All the questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Figures to the right indicate marks to the sub questions.

Q.1 Attempt any two of the following

- a) Evaluate the role of Swami Vivekanand in the establishment of Ramkrishna Mission. 10
- b) Describe the aims and activities of Satyashodhak Samaj. 10
- c) Bring out the significance of Socio-religious reform movements in India. 10

Q.2 Attempt any two of the following

- a) Describe the main stages in the development of English education in India. 10
- b) Assess the impact of press on the Indian society. 10
- c) Trace the growth of different modes of transport during the British rule. 10

Q.3 Attempt any two of the following

- a) Explain the permanent revenue settlement introduced by the British. 10
- b) State the different forms of economic drain as propounded by Dadabhai Naoroji. 10
- c) Account for the decline of handicraft industry in India. 10

Q.4 Attempt any two of the following

- a) Review the condition of women in India during the period of your study. 10
- b) Discuss the contribution of Dr. Babasaheb Ambedkar in the upliftment of the status of the Dalits. 10
- c) Mention the problems faced by peasants during British rule. 10

Q.5 Write short notes on (any two)

- a) Prathana Samaj 10
- b) Impact of Western education 10
- c) Commercialization of agriculture in India 10
- d) Tribal Uprisings 10

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना :
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. रामकृष्ण मिशन स्थापण्यामध्ये स्वामी विवेकानंदाची भूमिका स्पष्ट करा. १०
 - ब. सत्यशोधक समाजाचे ध्येय व कार्य नमूद करा. १०
 - क. भारतातील सामाजिक-धार्मिक सुधारणा चळवळीचे महत्व अधोरेखित करा. १०
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. भारतातील इंग्रजी शिक्षण पद्धतीच्या विकासाचे टप्पे स्पष्ट करा. १०
 - ब. भारतीय समाजावर झालेल्या वृत्तपत्रांच्या परिणामांचे मुल्यांकन करा. १०
 - क. ब्रिटीश कालखंडातील दळणवळणाच्या विविध साधनांच्या विकासाचा मागोवा घ्या. १०
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. ब्रिटिशांनी सुरु केलेल्या कायमधारा पद्धतीचे वर्णन करा. १०
 - ब. दादाभाई नौरोजींनी सादर केलेल्या आर्थिक निःसारण पद्धतीचे विविध प्रकार सांगा. १०
 - क. भारतातील हस्तउद्योगाच्या -हासांचे मुल्यांकन करा. १०
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. तुमच्या अभ्यास क्रमाच्या काळातील स्त्रियांच्या स्थितीचा आढावा घ्या. १०
 - ब. दलितानांच्या उद्वारांकरिता डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी केलेल्या कार्याची चर्चा करा. १०
 - क. ब्रिटीश काळातील शेतकऱ्यांच्या समस्या विशद करा. १०
- प्र.५ खालील टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)
- अ. प्रार्थना समाज १०
 - ब. पाश्चात्य शिक्षणाचे परिणाम १०
 - क. भारतातील शेतीचे व्यापारीकरण १०
 - ड. आदिवासींचे उठाव १०
